

CORAPORTUL DINTRE CAZUL ASIGURAT ȘI RISCUL ASIGURAT

Sergiu DODON,
doctorand USPEE
„Constantin Stere”

SUMAR

Societatea contemporană se confruntă permanent cu o extraordinară diversitate de riscuri: riscuri naturale, riscuri profesionale, riscuri ce afectează sănătatea, riscuri ce deteriorează mediul înconjurător și au efecte negative asupra generațiilor viitoare etc., a căror acțiune este într-o anumită măsură permanentă și stabilă. Bazându-ne pe acest concept, putem afirma că riscul este determinat de incertitudinea survenirii unei pierderi, uneori care poate fi prevenită, deoarece riscul este constant, iar alteori nu poate fi prevenită, deoarece riscul este spontan. Asigurării îi revine rolul de a compensa pierderile cauzate de survenirea riscului prin transferarea acestui risc asiguratorului, care acceptă să despăgubească la survenirea cazului asigurat.

Cuvinte-cheie: risc asigurat, caz asigurat, eveniment incert, daună, pagubă, asigurat, asigurator, păgubit, termen, determinat, măsurabil.

„Riscul” este o noțiune greu de definit, pentru că este utilizată într-o mare varietate de sensuri. Economistii, juriștii, teoreticienii, statisticienii, actuarii – fiecare au conceptul lor propriu privind riscul [7, p.16].

Una dintre numeroasele definiții date riscului demonstrează că acesta este o amenințare, o posibilitate de a se produce un eveniment generator de pagube, caracterizat, pe de o parte, prin gravitatea consecințelor sale și, pe de altă parte, prin probabilitatea de a produce aceste consecințe [1, p.35].

Existența riscurilor în universalitatea sa, presupune limitarea sau protejarea împotriva pierderilor cauzate de întâmplarea acestora. Riscul, indiferent de măsurile luate de evitare sau prevenire, dacă se întâmplă, presupune distrugeri materiale sau financiare care trebuie plătite de cineva, și acest lucru se poate obține numai cu ajutorul asigurării. Oricine are nevoie de această formă specială de protecție, numită asigurare, poate s-o primească – asigurare facultativă, deoarece aceasta constituie o formă de acoperire împotriva pericolelor sau accidentelor

CO-REPORT BETWEEN THE INSURED CASE AND INSURED RISK

SUMMARY

Contemporary society is constantly confronted with an extraordinary diversity of risks: natural risks, occupational risks, health risks, environmental hazards that have negative effects on future generations, etc., whose action is to some extent permanent and stable. Based on this concept, we can say that the risk is determined by the uncertainty of a loss, sometimes prevented, because the risk is constant and sometimes it can not be prevented because the risk is spontaneous. Insurance has the role of offsetting the losses caused by the risk by transferring these risks to the insurer who accepts to compensate for the insured event.

Key-words: insured risk, insured case, uncertain event, damage, loss, insured, insurer, injured, term, determined, measurable.

la care este expusă populația sau agenții economici. Însă, unele riscuri sunt prevenite prin lege, or această formă de asigurare denotă un caracter obligatoriu în momentul întrunirii anumitor condiții și premise – asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule [11] și asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători [12].

Analiza riscului se referă în mare parte la asigurarea facultativă; or, o astfel de analiză a riscurilor ce se referă la asigurarea obligatorie din domeniul rutier a fost efectuată anticipat de către legiuitor, astfel fiind instituită obligativitatea asigurării persoanelor ce dețin autovehicule și/sau sunt transportatori și, respectiv, întrunesc condițiile propuse de legiuitor.

Revenind la analiza riscului, trebuie de reținut că această nevoie de protecție este diferențiată în funcție de aversiunea la risc a persoanelor expuse și nemijlocit de conștientizarea expunerii la risc.

De menționat în acest sens că, indiferent de aversiunea la risc a acestor persoane, riscurile s-au întâmplat, se întâmplă și se vor mai întâmpla, acestea afectând nemijlocit bunurile, valorile, activele, viața sau integritatea, după caz, a persoanelor fizice sau juridice. Gestiunea și managementul situațiilor riscante, cu care volens nolens trebuie să se confrunte omul, începe de obicei cu o recunoaștere inițială a unei situații riscante. O persoană acumulează informații despre o situație din care reiese că poate să piardă ceva de valoare.

Deși o altă persoană, privind din afara situației, poate face o apreciere obiectivă a posibilului risc, cel care este implicat nemijlocit va percepe situația în mod diferit, fapt ce confirmă o dată în plus doza de subiectivism care ne influențează de cele mai multe ori să luăm anumite decizii în viața de zi cu zi. Astfel, apreciind diferit situația faptică, acest lucru va influența indubitabil acțiunile viitoare ale acestor persoane, chiar dacă percepția lor este sau nu în legătură cu realitatea. Totuși, omul are încredere în propriile percepții.

Riscurile în multe cazuri sunt evidente. O analiză a riscului este determinată de gradul de cunoaștere a ideii de risc, chiar dacă persoana nu a fost implicată în situație riscantă. De asemenea, această percepție a riscului este interdependentă de activitatea desfășurată până în momentul respectiv și, în același timp, de abilitățile persoanei.

Evenimentele incerte sunt percepute de către populație ca probabilități, iar cea mai bună soluție în această situație este să înțelegem probabilitatea de a se întâmpla evenimente incerte și să facem alegerea corespunzătoare.

Gradul de incertitudine poate influența persoana să perceapă un eveniment incert ca fiind:

- imprevizibil, pentru că nu s-a mai întâmplat ceva similar;
- previzibil, dar cu o posibilă estimare a nivelului de pierdere;
- controlabil, parțial sau total, de cel care ia decizia.

Ori de câte ori componentele unei situații riscante nu sunt clar explicate, aprecierea unei persoane poate fi subiectivă. Percepția este subiectivă, pentru că în natura omului este de a încerca să subiectivizeze șansele, daunele și expunerile.

În altă ordine de idei, se poate afirma că nevoia de protecție la persoanele fizice diferă de nevoia de protecție la persoanele juridice, acestea din urmă au o dimensiune a distrugerilor mult mai mare.

Conștientizarea și manifestarea nevoii de protecție împotriva riscurilor sau accidentelor la persoane fizice sunt determinate în mare măsură de educație, dar și de experiențele anterioare. Persoanele juridice întâmpină o gamă mult mai variată de riscuri cărora trebuie să le facă față pentru a-și continua activitatea lor curentă, iar abordarea riscului de către reprezentanții acestora este relativ diferită.

Pentru combaterea evenimentelor de tot felul, care sunt aleatorii și generatoare de pagube, cunoscute ca riscuri, persoanele fizice sau juridice pot opta pentru una dintre următoarele posibilități:

- evitarea sau prevenirea riscului;
- limitarea pagubelor provocate de riscurile produse;
- crearea de rezerve în vederea acoperirii, pe seama resurselor proprii, a eventualelor pagube;
- trecerea riscului asupra altei entități/persoane, ca formă de manifestare a relației dintre risc și asigurare.

Acțiunile ce trebuie întreprinse în cadrul primelor trei categorii necesită fonduri și rezerve destul de mari

și, mai ales, o implicare a celor care sunt expuși la riscuri sau pericole într-un domeniu care nu le este familiar și pentru care nu au suficientă experiență în vederea tratării într-o manieră profesionistă a riscului.

Rezultatul acestui comportament se poate rezuma la faptul că pierderile suferite ca urmare a riscurilor întâmplătoare sunt foarte mari și în același timp dăunătoare pentru activitatea agenților economici și, respectiv, pentru existența oamenilor.

Aceste acțiuni, deși posibile, sunt foarte costisitoare; totuși, ele trebuie să fie întreprinse în cel mai scurt timp pentru a limita întinderea acestor distrugerii.

Concluzia este că costul plătit în cazul autoprotecției este mult mai ridicat decât în cazul asigurării propriu-zise realizate prin intermediul unei organizații specializate, de obicei a unei societăți de asigurare.

În ceea ce privește cea de-a patra categorie de acțiuni, trecerea riscului asupra altei persoane (de regulă, o persoană juridică specializată), ea poate fi realizată în condițiile în care persoana fizică sau juridică amenințată de un oarecare risc (sau de mai multe riscuri) consimte să plătească o sumă de bani altei (primă) persoane, de regulă, o organizație specializată, denumită societate de asigurare sau organizație mutuală, iar aceasta din urmă se angajează să suporte paguba provocată de riscul respectiv. Astfel, se cere utilizarea noțiunii și a metodei denumite generic asigurare.

În contextul celor menționate, evoluția protecției prin asigurare și utilizarea pe o scară tot mai largă a determinat consacrarea acesteia ca fiind soluția cea mai des aleasă de către cei care sunt confrunțați cu astfel de riscuri. De cele mai multe ori, când spunem risc ne gândim la asigurare, deoarece riscul nu poate fi evitat sau limitat decât parțial; or, în acest caz o protecție reală nu se poate obține decât cu ajutorul asigurării.

Soluția este convenabilă atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere tehnic al protecției reale oferite.

Amploarea riscului este greu de cunoscut, același risc putând produce efecte sensibil diferite, în funcție de condițiile în care se produce, indiferent de natura acestuia: obiectivă sau subiectivă. Efectele riscului de survenire a unui accident rutier diferă în funcție de autovehiculele antrenate în acesta, de condițiile climatice, de locul în care se produce, de viteza de circulație, de starea carosabilului, de faptul dacă centurile de siguranță sunt cuplate sau nu etc. Există metode de caracterizare a riscului, dar rezultatele lor sunt caracterizate de prezența unor puternice elemente de subiectivism. Același risc poate fi descris, analizat, măsurat în viziuni și în scopuri diferite, după care observatorul le urmărește.

Riscul constituie un element esențial și caracteristic contractului de asigurare. Dacă riscul lipsește, contractul de asigurare este lipsit de eficacitate, neavând un element esențial. Astfel, există opinia precum că riscul reprezintă însăși cauza asigurării [6]. El oferă operațiunii de asigurare o veritabilă fizionomie, din momentul în care asiguratul contractează cu asiguratorul. Totuși, nu putem accepta această opinie, întrucât riscul asigurat

reprezintă obiectul contractului; or, interesul asigurării este cauza contractului de asigurare.

În doctrina de specialitate, unii autori definesc riscul ca un eveniment (sau complex de evenimente) incert, posibil și viitor, la producerea căruia asiguratorul va achita asiguratului despăgubirea sau suma asigurată [8, p.224]. Alți autori definesc riscul ca un eveniment incert, posibil și viitor, la care sunt expuse bunurile, viața ori sănătatea unei persoane și care nu depinde de voința părților contractante [13, p.102].

De remarcat că pagubele survenite nu se acoperă integral, ci numai acelea care sunt datorate de riscurile convenite de părți.

Adesea cuvântul risc, în loc să caracterizeze evenimentul incert și fortuit împotriva căruia asiguratul dorește să se protejeze, se utilizează pentru a indica valoarea însăși a riscului, ceea ce corespunde întinderii obligației asumate de asigurator la încheierea contractului.

Companiile de asigurări clasifică riscurile în neasigurabile și asigurabile [1, p.37]. Riscurile neasigurabile sunt acele evenimente, care pot surveni în viitor și pot cauza daune comercianților, dar care sunt asigurate nu prin intermediul contractului de asigurare, ci prin alte mijloace aplicate de comercianți. Printre asemenea riscuri pot fi: taxe vamale imprevizibile, interzicerea în livrare, dolul asiguratului etc.

Riscurile asigurabile, la rândul lor, se clasifică în riscuri obișnuite și riscuri speciale [15, p.84]. Riscurile obișnuite pot interveni pe parcursul perioadei asigurate și se datorează unor întâmplări fortuite. Din categoria acestor riscuri fac parte: dauna, incendiul, furtul, jaful etc.

Riscurile speciale sunt datorate fie caracteristicilor fizico-chimice ale mărfurilor, fie altor cauze deosebite, apărute în perioada asigurată. Printre riscurile speciale figurează: scurgerea lichidelor, spargerea sticlei, autoaprinzarea, oxidarea metalelor etc.

Există și alte riscuri asimilate celor speciale, cum ar fi: războaiele, grevele, cutremurele de pământ, inundațiile etc. Asemenea riscuri pot avea fie proveniență naturală (cutremure de pământ, inundații etc.), fie caracter social (război, grevă etc.) [2].

În altă ordine de idei, definiția legală nu se distinge cu nimic de definițiile doctrinare: „riscul asigurat este unul sau mai multe evenimente sau fenomene viitoare, posibile, dar incerte, prevăzute de contractul de asigurare, la care sînt expuse viața, sănătatea sau patrimoniul unei persoane” [4, art.1829 alin.(1)].

Legiuitorul definește cazul asigurat ca fiind producerea riscului asigurat care naște obligația asiguratorului să plătească indemnizația ori despăgubirea de asigurare [4, art.1829 alin.(3)].

În contextul celor menționate, ținem să remarcăm că Codul civil nu este unicul act normativ ce încearcă să definească riscul, respectiv cazul asigurat. Legea cu privire la asigurări, nr.407 din 21.12.2006, de asemenea conține definiția acestor noțiuni. Astfel, potrivit art. 1 din respectiva lege, cazul asigurat este un risc asigurat, prevăzut în contractul de asigurare, a cărui producere conferă asiguratului dreptul de a fi indemnizat sau despăgubit de

către asigurator. La rândul său, riscul asigurat este definit în legea sus menționată ca un fenomen, eveniment sau grup de fenomene sau evenimente prevăzute în contractul de asigurare, care, odată produse, pot genera prejudicii bunurilor sau persoanei asigurate.

Analizând în coroborare normele menționate supra, observăm cu ușurință că și legiuitorului îi este complicat să definească cazul asigurat, fără a menționa riscul asigurat; or, în această privință apreciem formula aleasă de legiuitor întru înțelegerea corectă a acestor două noțiuni. Considerăm că legătura dintre caz și risc asigurat este una inevitabilă și interdependentă; diferență dintre acestea se rezumă la momentul de apariție a fenomenului pe care îl descriu ambele. Din moment ce riscul asigurat definește un eveniment viitor, cazul asigurat reprezintă evenimentul pentru înlăturarea consecințelor căruia s-a făcut asigurarea, deci caracterizează un eveniment deja produs.

Definițiile doctrinare și cele legale prezentate supra conturează anumite limite pentru definirea riscului și cazului asigurat, delimitează, în același timp, esența fiecărui concept. Totuși, pentru o mai profundă cercetare a acestui subiect este absolut necesar de a evidenția elementele și condițiile riscului și, respectiv, ale cazului asigurat.

Astfel, pentru ca un eveniment să poată fi considerat risc asigurat, acesta trebuie să îndeplinească anumite condiții, și anume:

- să existe probabilitatea producerii lui în viitor;
- să prezinte un anumit grad de pericolozitate pentru asigurat;
- să fie independent de voința asiguratului sau a persoanelor care trăiesc și conviețuiesc împreună cu acesta;
- să fie suportabil, ca mărime și frecvență, din punct de vedere financiar de către asigurator;
- să fie incert.

În temeiul celor menționate, riscul este în primul rând un eveniment incert, adică acesta trebuie să aibă un caracter întâmplător, asupra producerii lui ulterioare să planeze incertitudinea, atât la moment, cât și ca intensitate a acțiunii acestuia. Această condiție presupune ideea de eventualitate, întrucât asigurarea are în vedere fapte determinate care implică o incertitudine. De multe ori, evenimentul considerat este un eveniment temut, din care cauză asiguratul caută să se protejeze contra consecințelor păgubitoare. Riscul este, în limbajul curent, sinonim primejdiei sau pericolului amenințător [14].

În cazul asigurărilor din domeniul transportului auto, incertitudinea privește de fiecare dată realizarea însăși a evenimentului asigurat; or, riscul se aplică unui eveniment susceptibil de a se produce sau nu. Așadar, spre deosebire de asigurarea din domeniul transportului rutier, în alte tipuri de asigurări incertitudinea se referă la momentul realizării unui eveniment, care se va produce în mod necesar. În această situație, riscul este un eveniment fatal, care se va realiza mai devreme sau mai târziu, dar într-un timp incert. Astfel, în contractul de asigurare asupra vieții, decesul asiguratului este obiectiv sigur, incertitudinea constituind-o numai data producerii morții [5, p.85].

Evenimentul este și posibil, și viitor. Din punct de vedere teoretic, inexistența sau imposibilitatea riscului din momentul încheierii contractului ar justifica nulitatea acestuia. Riscul trebuie să existe în momentul contractării, adică evenimentul viitor și nesigur care dă drept la despăgubiri să nu se fi produs. În caz contrar, asiguratul ar încasa o sumă fără cauză și ar realiza un profit, ceea ce este incompatibil cu natura contractului de asigurare, dar în același timp ar contraveni principiilor fundamentale ale dreptului civil.

În orice caz, riscul presupune posibilitatea realizării evenimentului, fiind excluse de la asigurare evenimentele imposibile. Nu poate exista asigurare în cazuri de imposibilitate absolută de realizare, dacă este vorba de evenimente care, după legile naturii, nu se pot produce. Astfel, e de neconceput o asigurare plătitibilă a unui mijloc de transport contra mușcăturii unei insecte veninoase.

Evident, asigurarea nu ar avea nici o rațiune dacă existența unui lucru nu este amenințată de un anumit fenomen sau eveniment. În același timp, un eveniment deosebit de frecvent nu poate fi cuprins în asigurare, deoarece ar presupune prime deosebit de mari și, deci, nu s-ar justifica din punct de vedere economic. În principiu, riscul trebuie să existe în momentul contracțării [3].

Evenimentul este independent de voința părților. Evenimentul incert nu poate constitui obiectul asigurării decât în măsura în care realizarea să presupună intervenția hazardului. Dacă evenimentul depinde de voința exclusivă a uneia din părți, riscul nu mai există, iar evenimentul devine cert pentru partea care l-a realizat. Ori de câte ori dorind realizarea riscului (asiguratul producându-l prin fapta sa voluntară), evenimentului îi va lipsi în acest caz elementul de incertitudine. Evenimentul care a ocazionat obligația de desdăunare, raportat la obiectul asigurat, trebuie să aibă un caracter întâmplător, adică asiguratul și asigurătorul nici să nu-l cunoască prealabil, nici să poată interveni în producerea lui. Totuși, referitor la acest subiect trebuie să scoatem în evidență niște aspecte caracteristice asigurării obligatorii: asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor auto.

Aceste două tipuri de asigurări comportă anumite particularități de la elementul sus descris; or, chiar și în cazul când asiguratul a cauzat prejudicii, respectiv a survenit cazul asigurat ca urmare a unor acțiuni intenționate ale acestuia, asigurătorul va fi obligat să achite despăgubirea de asigurare. Totuși, asigurătorul va fi protejat și el de acțiunile intenționate și dolosive ale asiguratului, având la dispoziție un mecanism special, și anume: înaintarea unei acțiuni de regres persoanei culpabile de cauzarea prejudiciilor în conformitate cu art. 29 al Legii nr. 414 din 22.12.2006 [11] și art. 14 al Legii nr. 1553 din 25.02.1998 [12].

Cu alte cuvinte, în materia asigurărilor facultative (CASCO) sunt considerate riscuri evenimentele care se realizează fără nici o participare a omului sau a asiguratului. Riscul se realizează independent de persoana omului, cu toate că în anumite situații asiguratul poate

lua unele măsuri de prevedere pentru a evita sinistrul sau cel puțin pentru a-i diminua consecințele. Deteriorarea bunului din intenție va genera refuzul achitării despăgubirilor de asigurare.

Însă, în materia asigurărilor obligatorii, riscurile asigurate realizate cu participarea omului sau a asiguratului, și mai ales dacă acestea sunt cauzate din intenție, sunt despăgubite de către asigurător. În asigurările obligatorii de răspundere civilă, asigurătorul nu are dreptul de a refuza achitarea despăgubirilor de asigurare, cu excepția cazurilor în care evenimentele au survenit independent de voința omului (calamități naturale).

Revenind la analiza riscului asigurat, în literatura de specialitate [9] se face distincție între riscul obiectiv și cel subiectiv. Astfel, în riscul subiectiv sunt incluse toate momentele individuale de pericol care depind de însușirile spirituale și de caracter ale persoanelor asigurate.

Apreciindu-se în acest sens că riscul subiectiv are o influență covârșitoare asupra riscurilor asigurate, se propune rezolvarea acestei problemei pe următoarele trei căi diferite:

- *limitarea riscului subiectiv* prin verificarea anticipată și exactă a cererilor de asigurare, supravegherea curentă a asiguraților, introducerea unei participații proprii a asiguratului la daune, excluderea daunelor care sunt supuse deosebit de puternic influenței subiective;
- *procedul bonus – malus*;
- *sesizarea tehnică a riscului subiectiv* și includerea lui în tariful de prime.

În ceea ce privește faptele terților, chiar dacă ei acționează intenționat sau dolosiv, evenimentele produse rămân un risc pentru asigurat și obligă pe asigurător.

Unii autori propun clasificarea riscurilor în funcție de frecvența acestora; astfel, în funcție de acest criteriu, avem riscuri constante și riscuri variabile, care sunt descrise în cele ce urmează [7, p.19].

Un risc este constant, continuu sau staționar atunci când șansele realizării sale rămân aceleași, indiferent dacă prezintă anumite variații, temporare ori relative, pe parcursul unei perioade determinate de timp. Constanta generală a riscului rezultă din observațiile făcute asupra evoluției sale pe o perioadă mai îndelungată de timp, de la un an la altul. Din acest punct de vedere, majoritatea riscurilor sunt constante. Astfel, riscul de accident rutier, cu toate variațiile relative în funcție de o anumită etapă a anului, este continuu. În aceeași ordine de idei, riscurile de accidente rutiere, variabile în cursul unui an, prezintă de la an la an sau pe mai mulți ani o anumită regularitate care permite a le considera constante. În dependență de varietatea quantumului despăgubirilor de asigurare achitate de companiile de asigurări, această constantă influențează modificarea primei de asigurare.

Un risc este variabil când șansele sale de realizare cresc sau se diminuează în cursul asigurării. Ca urmare, riscul poate fi progresiv sau regresiv. Ipoteza-tip este oferită de asigurarea asupra vieții, ce are la bază durata vieții omului și implică în mod necesar variații de probabilitate. În asigurarea pentru caz de deces, riscul este

progresiv, iar șansele de realizare a evenimentului asigurat cresc în fiecare an pentru același individ. Pe de altă parte, în asigurarea pentru caz de viață, riscul este regresiv; pe măsura scurgerii anilor, evenimentul asigurat - supraviețuirea asiguratului - are tot mai puține șanse de a se realiza, însă acest aspect mai puțin ne interesează din moment ce obiectul prezentului studiu se axează în exclusivitate pe asigurările din domeniul auto.

Distincția dintre riscurile constante și cele variabile prezintă interes din punctul de vedere al determinării primei și garanțiilor pe care trebuie să le dea asiguratorul. În cazul riscurilor constante, prima va rămâne neschimbată de la un an la altul și va corespunde exact riscului luat în sarcină de asigurator pentru exercițiul considerat. Dimpotrivă, în cazul riscului variabil, prima trebuie, în mod teoretic, să fie diferită, să crească sau să descrească, după caz.

În realitate, dintr-un interes practic, asiguratorii au uniformizat primele riscurilor variabile și au stabilit prime medii, procedeau care simplifică raporturile cu asigurații și facilitează încheierea și executarea contractului.

În cazul în care deținerea unui bun nu este legală, el nu poate fi asigurat. Riscurile fiind dependente de stări de lucruri contrare legilor și ordinii publice, cauza acestor asigurări este ilicită.

În sens juridic, riscul este un eveniment incert, posibil, viitor și independent de voința părților. În limbajul curent al asiguratorilor, riscul are și o altă accepțiune. Astfel de noțiune se folosește pentru a desemna, după caz, fie valoarea, fie obiectul riscului.

În primul rând, riscul permite indicarea gradului de probabilitate a evenimentului considerat sau a valorii riscului. La determinarea valorii riscului se ia în considerare nu evenimentul însuși, ci șansele pe care faptul incert le are pentru a se produce. În special, în materia asigurărilor de daune riscul exprimă valoarea actuală a daunei posibile într-o unitate de timp determinată [10]. O asemenea accepțiune prezintă interes direct pentru asigurator, întrucât stă la baza calculării primei.

În al doilea rând, riscul servește pentru a desemna persoana sau bunul asigurat, adică obiectul riscului [10].

În domeniul asigurărilor nu este suficient a se lua în considerare numai evenimentul incert, ci trebuie indicate și obiectele la care această eventualitate urmează să se aplice. Dacă obiectul este determinat, de exemplu, se asigură contra unei eventuale pagube asupra mijlocului de transport a cărui valoare poate servi ca bază la o asigurare, asiguratul are o garanție totală. Atunci când obiectul este unul nedeterminat, dar, în principiu, determinabil ulterior, cum ar fi în cazul vătămărilor ca urmare a accidentului rutier, se stabilește suma susceptibilă de a acoperi riscul, a cărei valoare nu poate fi anticipată cu exactitate.

În concluzie, putem afirma: *cazul asigurat, pe de o parte, și riscul asigurat, pe de altă parte, au o singură*

diferență conceptuală - momentul survenirii evenimentului incert stabilit de contractul de asigurare. Astfel, riscul asigurat reprezintă un eveniment viitor, posibil, dar incert, la care sunt expuse viața, sănătatea și/sau patrimoniul unei persoane. Iar cazul asigurat este evenimentul pentru înlăturarea consecințelor în baza contractului de asigurare încheiat și la producerea căruia apare obligația asiguratorului să plătească despăgubirea de asigurare.

Referințe bibliografice:

1. Achim L. *Asigurările de bunuri și persoane în economia cunoașterii*. București: Editura Economică, 2008. 228 p.
2. Ciobanu O. Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse în urma accidentelor auto. În: *Revista Națională de Drept*, 2002, nr. 3. 68 p.
3. Ciobanu O. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului internațional de asigurare. În: *Revista Națională de Drept*, 2001, nr. 5, p. 35.
4. Codul civil al Republicii Moldova. Nr. 1107 din 06.06.2002. Republicat în: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2019, nr. 66-75.
5. Deak F. *Contracte civile și asigurări*. Vol. II. București: Actami, 1995. 269 p.
6. Demetrescu P. I. Asigurările maritime. În: *Revista de drept comercial*, 1940, nr. 3, p. 559.
7. Fotescu S., Ungureanu T., Teacă A., Cernica V. *Inițierea în asigurări*. Chișinău: Editura „Policolor”, 2003. 156 p.
8. Gribincea L. *Dreptul comerțului internațional*. Chișinău: Reclama, 2014. 888 p.
9. Gurthler M. Das Risiko, seine Erfassung, Bemessung und Abgrenzung (Riscul, sesizarea, calculul și delimitarea lui). În: *Versicherung swirtschaftliches Studienwer, Wiesbaden*, p. 940-945.
10. Hemard J. *Théorie et pratique des assurances terrestres (Teoria și practica asigurărilor terestre)*. Vol. I. Paris, 1924, p. 81.
11. Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Nr. 414 din 22.12.2006. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr. 32-35. În vigoare din 09.09.2007.
12. Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători. Nr. 1553 din 25.02.1998. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1998, nr. 038.
13. Sferdian I. *Dreptul asigurărilor*. Ediția a 3-a. București: C.H. Beck, 2019. 381 p.
14. Pallagi A. Per una determinazione del concetto di rischio (Pentru o precizare a noțiunii de risc). În: *Assicurazioni*, 1969, nr. 2, p. 116.
15. Сербиновски Б.Ю., Гарькуша В.Н. Страховое дело. Высшее образование. Ростов на Дону: Феникс, 2004. 416 с.